

PART A

1. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answer to 200 – 250 words : 20×1=20
  - (a) Discuss the problems and challenges of regional imbalance in Karnataka with special reference to the Hyderabad – Karnataka region.
  - (b) Examine the impact of coalition politics on the working of parliamentary democracy in India.

2. Answer any **three** of the following questions. Restrict your answer to 100 – 125 words each : 10×3=30
  - (a) Bring out the status, problems and challenges faced by women representatives in the working of Panchayati Raj institutions in Karnataka.
  - (b) Discuss the arguments for bringing the judiciary within the purview of the Right to Information Act.
  - (c) Analyse the recommendations made by the Sarkaria Commission with specific reference to the appointment and dismissal of State Governors.
  - (d) Examine the ways-and-means by which the 'Bhoomi' project has strengthened e-governance in Karnataka.
  - (e) Discuss the major issues and challenges of urban governance raised in the Second Administrative Reforms Commission Report.

3. Answer any **four** of the following questions. Restrict your answer to 50 – 55 words each : 5×4=20
  - (a) Examine the importance of the National Rural Employment Guarantee Act (NREGA).
  - (b) Discuss the importance of the Delimitation exercise with specific reference to Karnataka.

ಭಾಗ A

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 – 250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 20×1=20
- (a) ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (b) ಭಾರತದ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಮಿಶ್ರ ಪಕ್ಷಗಳ ರಾಜಕೀಯದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 100 – 125 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 10×3=30
- (a) ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಂಚಾಯತ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- (b) ಮಾಹಿತಿ ಅರಿವಿನ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುವ ವಾದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (c) ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಹಾಗೂ ವಜಾ ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಿಯಾ ಆಯೋಗವು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- (d) 'ಭೂಮಿ' ಪರಿಯೋಜನೆಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಅಡಳಿತವನ್ನು (e-governance) ಬಲಪಡಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- (e) ಎರಡನೇ ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಅಡಳಿತದ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 50 ರಿಂದ 55 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 5×4=20
- (a) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (NREGA) ಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- (b) ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿತಿಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದ (Delimitation exercise) ಮಹತ್ವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

- (c) Discuss the nature and working of the Finance Commission.
  - (d) Examine the major issues raised by the Supreme Court in the Golaknath case.
  - (e) Bring out the important provisions in the Representation of Peoples' Act 1951 to deal with the problem of 'criminalisation of politics'.
  - (f) Discuss the emerging trends in the Indian Administrative culture.
4. Write short notes on **all** of the following. Restrict your answer to 20 – 25 words each : 2×10=20
- (a) Public Interest Litigation (PIL)
  - (b) Creamy layer
  - (c) Inner-party democracy
  - (d) Sachar Committee Report
  - (e) The 104th Constitution Amendment
  - (f) Sarva Shiksha Abhiyan
  - (g) Jawaharlal Nehru National Urban Rural Mission (JNNURM)
  - (h) Nanavati Commission
  - (i) Cauvery Water Disputes Tribunal
  - (j) The Nagana Gowda Committee

- (c) ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (d) ಗೋಲಕ್‌ನಾಥ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- (e) 'ರಾಜಕೀಯದ ಅಪರಾಧೀಕರಣ' ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಾಯಿದೆ 1951 ರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
- (f) ಭಾರತದ ಅಡಳಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಉಗಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
4. ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 20 ರಿಂದ 25 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 2×10=20
- (a) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ (PIL)
- (b) ಕೆನೆ ಪದರ
- (c) ಒಳ-ಪಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ
- (d) ಸಾಚಾರ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿ
- (e) 104 ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- (f) ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಭಿಯಾನ
- (g) ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಥೆ (JNNURM)
- (h) ನಾನಾವತಿ ಆಯೋಗ
- (i) ಕಾವೇರಿ ಜಲವಿವಾದ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ
- (j) ನಾಗನ ಗೌಡ ಸಮಿತಿ

PART B

5. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answer to 200 – 250 words : 20×1=20
- (a) What do you mean by inclusive growth ? Discuss the strategy adopted in this direction by both Centre and States.
- (b) Bring out the main difference between two (1999 & 2005) Human Development Reports of Government of Karnataka.
6. Answer any **three** of the following questions. Restrict your answer to 100 – 125 words each : 10×3=30
- (a) Explain the objectives of Karnataka State Agricultural Produce Processing and Export Corporation Ltd. (KAPPEC) in exporting horticultural products.
- (b) Highlight the loan waiver scheme announced in the Union Budget 2008 – 09.
- (c) Explain the reasons for failure of WTO talks on Doha issues in July 2008 at Geneva.
- (d) Give a brief outline on the Fringe Benefits Tax (FBT) in India.
- (e) Analyse the measures taken by the Government of Karnataka to attain fiscal discipline.
7. Answer any **four** of the following questions. Restrict your answer to 50 – 55 words each : 5×4=20
- (a) Point out main features of Swarnajayanti Gram Swarozgar Yojana.
- (b) Explain the role of KSSIDC in the development of small industries in Karnataka.
- (c) Describe the functions of Finance Commissions specified in Article 280(3) of the Constitution.

ಭಾಗ B

5. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 – 250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ : 20×1=20
- (a) ಸಮಾವಿಷ್ಟ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದರೇನು ? ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (b) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಎರಡು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಗಳ (1999 ಮತ್ತು 2005) ನಡುವಿನ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
6. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 100 – 125 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಲಿ : 10×3=30
- (a) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಫ್ತುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಸ್ಕರಣ ಹಾಗೂ ರಫ್ತು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ (KAPPEC) ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
- (b) 2008 – 09 ರ ಕೇಂದ್ರ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಸಾಲಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- (c) ದೋಹಾಕುರಿತಂತೆ 2008 ರ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜಿನಿವಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆ (WTO) ಮಾತುಕಥೆಗಳು ವಿಫಲವಾಗಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (d) ಭಾರತದ ಅಂಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ತೆರಿಗೆ (FBT) ಯ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ.
- (e) ವಿತ್ತೀಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
7. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 50 – 55 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರ ಬೇಕು : 5×4=20
- (a) ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- (b) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ KSSIDC ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
- (c) ಸಂವಿಧಾನದ 280 (3) ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

[Turn over

- (d) Enumerate the objectives of Special Economic Zones Policy 2000 in India.
- (e) Explain the strategy of Government of Karnataka brought out in the “Medium Term Fiscal Plan” 2000 – 01 to 2004 – 05.
- (f) Mention the method of measurement of child malnutrition adopted in the third National Family Health Survey (NFHS – 3) 2006.
8. Write short notes on **all** of the following. Restrict your answer to 20 – 25 words each : 2×10=20
- (a) Demographic Dividend
- (b) Karnataka State Finance Commission
- (c) Panchasutra in Karnataka Agricultural Policy – 2006
- (d) Sampoorna Grameena Rozgar Yojana
- (e) Gender Budgeting
- (f) Microfinance
- (g) Yashaswini Health Insurance for farmers
- (h) Good Governance
- (i) Stree Shakti Yojana
- (j) District Planning Committee (DPC)

- (d) ಭಾರತದ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥಿಕವಲಯ ನೀತಿ 2000, ಇದರ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
- (e) “ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿ ವಿತ್ತಯೋಜನೆ” 2000 – 01 ರಿಂದ 2004 – 05, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ತಂತ್ರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (f) ಮೂರನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಟುಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ (NFHS-3) 2006, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಶುಗಳ ನ್ಯೂನ ಪ್ರೋಷ್ಠೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

8. ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 20 ರಿಂದ 25 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 2×10=20

- (a) ಡೆಮೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಡಿವಿಡೆಂಡ್
- (b) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ
- (c) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ನೀತಿ 2006 ರಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಸೂತ್ರ
- (d) ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೋಜಗಾರ ಯೋಜನೆ
- (e) ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಆಯವ್ಯಯ ನಿರ್ಣಯ
- (f) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು
- (g) ರೈತರಿಗಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿನಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ
- (h) ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ
- (i) ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ
- (j) ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ (DPC)

[Turn over

PART C

9. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answer to 200 – 250 words : *20×1=20*
- (a) Explain diagrammatically the salient features of natural drainage systems of India.
  - (b) Discuss the distribution and production trends of Iron Ore in India with special reference to Karnataka.
10. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answer to 100 – 150 words : *10×1=10*
- (a) Write about trends of urbanization since 1971 in India.
  - (b) Discuss the broad features of land use in India with a note on trends of non-agricultural land use in Karnataka.
11. Answer any **two** of the following questions. Restrict your answer to 50 words each : *5×2=10*
- (a) Examine the route proposal for Ganga – Cauvery Canal.
  - (b) Write critically on the seismic zones of Peninsular India.
  - (c) Examine the role of Express Highways in India.

ಭಾಗ C

9. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 – 250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.

20×1=20

(a) ಭಾರತದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರ್ಗಾಲುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರೇಖಾಕೃತಿ ಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

(b) ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರಿನ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

10. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 100 – 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.

10×1=10

(a) 1971 ರ ನಂತರ ಭಾರತದ ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

(b) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂ ಬಳಕೆಯ ಸ್ಥೂಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

11. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ತಲಾ 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.

5×2=10

(a) ಗಂಗಾ ಕಾವೇರಿ ಕಾಲುವೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

(b) ಭಾರತ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಭೂಕಂಪನ ವಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(c) ಭಾರತದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

PART D

12. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answer to 200 – 250 words : 20×1=20
- (a) Explain how the implementation of a major irrigation project without properly educating the farmers of the region leads to “loss of fertility of the land” and “socio-economic problem”.
  - (b) Discuss the impact of coal based power plants on the environment of coastal Karnataka and its mitigative measures.
13. Write brief notes on any **four** of the following. Restrict your answer to 100 – 120 words each : 10×4=40
- (a) Nuclear weapons
  - (b) Gene therapy
  - (c) Balanced diet
  - (d) Nanotechnology
  - (e) Hazardous wastes
  - (f) Radiation technology applications
14. Write short notes on **all** of the following. Restrict your answer to 20 – 25 words each : 2×10=20
- (a) Bio-petrol
  - (b) Soil conservation
  - (c) Mini Hydro-electric projects
  - (d) Silica fume
  - (e) Kyasanoor Forest Disease (KFD)
  - (f) Satellite Imageries
  - (g) Solar Satellite – Aditya
  - (h) Jawaharlal Nehru Centre for Advanced Scientific Research
  - (i) Tejas aircraft
  - (j) Bluetooth

ಭಾಗ D

12. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 ರಿಂದ 250 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು : 20×1=20

- (a) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡದೆ ಪ್ರಮುಖ ನೀರಾವರಿ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ “ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ” ಹಾಗೂ “ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ” ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (b) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಆಧಾರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಮತ್ತು ಇದರ ಶಮನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

13. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ರಿಂದ 120 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 10×4=40

- (a) ಪರಮಾಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು
 (b) ವಂಶವಾಹಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
 (c) ಸಮತೋಲಿತ ಆಹಾರ
 (d) ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
 (e) ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕಸಗಳು
 (f) ವಿಕಿರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅನ್ವಯಗಳು

14. ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 20 ರಿಂದ 25 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 2×10=20

- (a) ಜೈವಿಕ ಪೆಟ್ರೋಲ್
 (b) ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣೆ
 (c) ಸಣ್ಣ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳು
 (d) ಸಿಲಿಕಾ ಧೂಮ
 (e) ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯ ಖಾಯಿಲೆ (KFD)
 (f) ಉಪಗ್ರಹ ಚಿತ್ರಗಳು (Satellite Imageries)
 (g) ಸೌರ ಉಪಗ್ರಹ-ಆದಿತ್ಯ
 (h) ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮುಂದುವರಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
 (i) ತೇಜಸ್ ಏರಕ್ರಾಫ್ಟ್
 (j) ಬ್ಲೂಟೂತ್